Pražská procházka s Franzem Kafkou

Třetí červnový den uplyne sto let od chvíle, kdy v sanatoriu nedaleko Vídně zemřel spisovatel Franz Kafka. Pražský rodák, který ovlivnil moderní literaturu, ale i filozofické a politické myšlení, jako málokdo jiný. Kulturní producentka Pavlína Šulcová a výtvarník, který si říká Kakalík, připravili mapu, s níž můžete vyrazit na procházku po pražském Starém Městě. Tedy čtvrti, v níž se Franz Kafka narodil, kde vyrůstal, pracoval, bavil se.

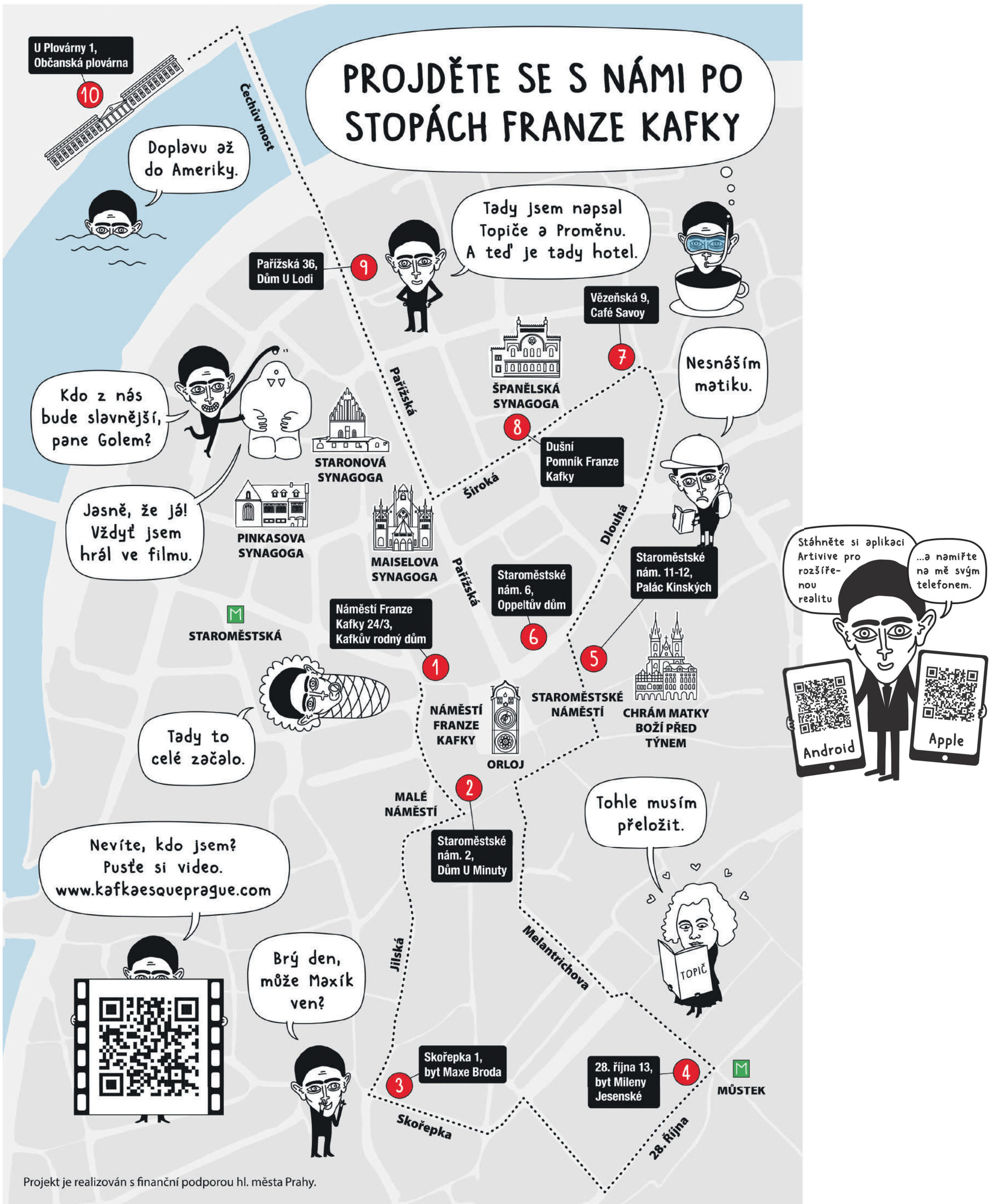

Mapa i video vznikly v rámci projektu **Kafkaesque** Prague, jehož součástí bude i komentovaná procházka, worskhopy pro školy či aplikace s rozšířenou realitou.

Autoři:
Pavlína Šulcová je kreativní producentka, iniciátorka a spoluautorka komiksů *Už tam budem, Mojžíši?* a *Tak jsme tady, Mojžíši!!!*, židovské kuchařky *Nebojte se gefilte fiš*. S cílem přiblížit současnou židovskou identitu založila vzdělávací platformu Judaism Fun Again. www.judaismfunagain.com

Kakalík je výtvarník, ilustrátor a animátor. Je autorem a spolutvůrcem několika animovaných seriálů, např. o výtvarném umění, ale i židovských svátcích. Na svém kontě má řadu komiksových publikací (*Myší vývar, Kuře, Klacky v galerii, Proč umění?* či trilogii o Mojžíšovi) www.kakalik.cz

1 Všechno to začalo 3. července 1883 ve dvoupatrovém domě na rohu Maiselovy a Kaprovy ulice, na dnešním náměstí Franze Kafky, kde se Hermannovi a Julii Kafkovým narodil syn Franz. Z původního domu zůstal pouze portál, ale spisovatelovo narození připomíná bronzová busta od sochaře Karla Hladíka z roku 1965 na rohu stávající budovy. Tady také začneme naši procházku.

2 Druhým zastavením je Dům U Minuty. Tady Kafkovi žili v bytě v prvním patře celých sedm let. Franz tu strávil velkou část svého dětství, odtud chodil do školy. U Minuty se mu také narodily tři sestry – Eli, Vali a Ottla. Rodiče proto začali hledat větší byt.

3 Z Malého náměstí se přesuneme do Skořepky. Tady bydlel Kafkův dobrý přítel Max Brod a tady se Franz také seznámil se svou „věčnou“ snoubenkou Felice Bauerovou.

4 Kafkův milostný život byl komplikovaný. Pouštět se do něj, to je tenký led. Přesto navštívíme jedno místo spojené s jeho velkou láskou – Milenou Jesenskou. Ta mimo jiné jako první přeložila Kafkovu povídku Topič z němčiny do češtiny.

5 Vracíme se na Staroměstské náměstí, kde se zastavíme u paláce Kinských. Bývalo tu Staroměstské gymnázium s německým vyučovacím jazykem, kam Kafka chodil. Jeho známky dokazují, že byl dobrý student. Přesto o svých schopnostech pochyboval a obával se, že neudělá závěrečné zkoušky. V prostorách Kinského paláce měl později obchod spisovatelův otec Hermann Kafka.

6 Ve stejnou dobu žila rodina jen nedaleko, v nejvyšším patře Oppeltova domu. Ten byl na konci druhé světové války poškozen, takže byt již neexistuje. Z korespondence víme, že Kafka měl výhled do dnešní Pařížské, dříve Mikulášské ulice.

7 Asi nás nepřekvapí, že Franz Kafka trávil hodně času po kavárnách. Mezi nejznámější patří Arco v Hybernské ulici nebo Café Louvre na Národní třídě. My se ovšem zastavíme na místě již neexistující kavárny Savoy. V letech 1911–1912 tu vystupovala židovská divadelní společnost ze Lvova. Kafka se spřátelil s jedním z herců, Jichakem Löwym, který mu přiblížil život chasidských Židů. Jako asimilovaný moderní Žid tenhle tradiční židovský svět Kafka neznal.

8 Na naší procházce půjdeme kolem několika pražských synagog. Z Kafkových deníků víme, že i on do nich několikrát zašel. U Španělské synagogy má pomník, který byl odhalen u příležitosti jeho nedožitých sto dvacátých narozenin. Autory jsou sochař Jaroslav Róna a architekt David Vávra. Inspirací jim byla Kafkova povídka Popis jednoho zápasu, a když se dobře podíváte na mozaiku v dlažbě kolem sochy, vybaví se vám jiná slavná povídka – Proměna.

9 Budeme pokračovat kolem Staronové synagogy, kde podle legendy odpočívá Golem, až dojdeme k hotelu InterContinental. V jeho místech s výhledem na Vltavu stával dům U Lodi. I tady Kafkovi několik let bydleli. Franz v té době již pracoval v pojišťovně a netajil se tím, jak moc ho taková práce netěší. V domě U Lodi napsal povídky Ortel, Topič a Proměna. Popis místnosti, v níž žil hrdina poslední z nich, Řehoř Samsa, údajně odpovídal situaci Kafkova pokoje v rodinném bytě. Spisovatel tu také pracoval na románu Amerika.

10 Naši procházku zakončíme na Občanské plovárně. Mnohé by mohlo překvapit, že Franz Kafka žil zdravým životním stylem. Byl vegetarián, téměř abstinent, vášnivý veslař i chodec. Na plovárnu začal chodit s otcem. Přes svůj střídmý životní styl onemocněl tuberkulózou a ve věku čtyřiceti let navzdory dlouhé léčbě nemoci podlehl. Jeho díla vyšla díky Maxi Brodovi, který rozpoznal Kafkův talent a nedal na jeho pochybnosti ani přání, aby většinu rukopisů spálil. Kafkovo dílo je v mnohém nadčasové a nejlepším uctěním památky tohoto geniálního autora bude, když si od něj něco přečteme.

Dvojportrét Franze Kafky a Maxe Broda čtěte na str. 22–23